

Det fördubblade hjärtat, Ett kapitel i grått

Det Fördubblade hjärtat, Ett kapitel i grått

En lång väntetid, ett utdraget spänningsuppbyggande parti som en manusförfattare antagligen skulle anse alltför vågat för att säkra publikens intresse. Kanske är det faktiskt lite väl långt, FAEs undersökningar ger en ambivalent ressonans. Men tittarsiffrorna tyder, trots självklara variation i intensitet, på ett publikens mognande, ett nytt tålamod som förr inte varit nödvändigt men här behandlas med översikt och vördnad, troligtvis beroende på ämnets säregna allvar. Man gör nog ett antagande, allmänt sett, att denna väntan skall resultera i härliga ting; ett delikat, finkänsligt krav på någonting av motsatt natur, något hänsynslöst, grovt.

Hanna, helt tyst, ögonlocken skiljer henne från världen. Underlaget är förändrat, kallt, tomt, hennes leder böjs mjukt efter väcken i smutsvita lakan, anatomins nya form så anpassbar att själva viljan i den har upphört. Någon krafsar i rabatten på gården, barnens vrål utan igenkännbart uttryck. Nysprungna löv lånar ut sin nyans, tvingar den att genljuda i alla former, och nu flackar allt i grönt och i gult, i svartvitt helt grått. Luften i rummet är tjock, hon har legat där hela dagen, omhöljd av dämpade lukter, smaker som kommer ur henne själv, och i hennes ena hand, den som inte slapp ligger bortkastad, vinglar cigaretten fram och tillbaka, lyfts då och då för att föras till hennes läppar och sedan åter sänkas ned, tryggt vilande mot madrassen.

Hela tiden rinner något vått ur henne, över kinder, över innanlår, magen, bröstet, så kalla och klibbiga hinner i rött eller kanske helt genomskinliga; vilket vet hon inte och vill heller inte veta.

I rummet bredvid hör hon Mick sucka, vrida sig om, stöna och stöna, som om det vore honom det var något fel på. Kanhända är det väl ändå det, inbillar sig Hanna när tankarna felar, men ifall det så skulle vara, ändrar det inget.

Bilder av landskap, städer flimrar förbi, akompanjerade av en intetsägande elektronisk vinjett. Rytmskt bestämt dyker ett namn upp, tillskrivs olika funktioner, bleknar bort, ersätts av ett nytt, ett tiotal på följd under loppet av ungefär trettio sekunder. Musiken tonas av samtidigt som det sista namnet ersätts av en kort sammanfattad text – var, hur, när, varför + datum. Svart någon sekund.

Tomhet, det är det som står kvar nu. Tomhet, en avsaknad skuld, hans samvete så lättat att det känns tyngre än innan. Tomhet, rent konkret, när han förgäves söker sömnen i soffan med täcket runtom sig, avskild från Hanna, avskild från hennes avbild, avskild från... avskild helt enkelt. Och när allting redan är över, bara ännu mer tomhet, om så efter den förlösta förlusten, efter avbildens frånvaro som han så länge bett om, efter hemligheternas beska krydda han trodde sig trött på.

Det har gått några dagar sedan sammandrabbningen och några dagar återstår innan Hanna skrivs ut, om så hans straff också kunde vara endast för något så futtigt som dagar.

Han snor runt i sin obekväma bädd; den andra, den riktiga, bara några meter bort, men därifrån har han frivilligt förpassats – inte därför att någon bett honom, inte för att det är något som borde ha insetts och ålagts honom månader tidigare, utan därför att han helt enkelt inte förmår sig till annat.

Så kommer bilden igen, det enda som inte ryckts bort, och hans ögon blir blanka när han famnar motivet,

den efterbildning som likt ett fotografi säkert med tiden kommer att blekna, men i motsats alltid kommer att finnas kvar att betrakta, gång på gång, om och om och om igen.

Linsen som förevigar ögonblicket skickar en solkatt över hans ansikte när kameran ändrar sitt läge, glider ned över täcket tills den når hans av blod ännu fläckade händer.

Efter ett tag ligger kvinnan som nu tappat sitt hår orörlig i sängen, hennes ansikte slappt, hennes kropp tycks för åskådaren död.

Varulven:

Oskuldsbestraffning, modell A

Det sticker till när musklerna krymper ihop, hålet blir litet, knappt synligt, ett stick efter ännu en nål, den här mycket renare än otaliga innan, trots att man sagt även de andra vara sterila.

Kameran följer Hannas kisande blick när hon låter den glida ut. Den fångar hennes allvarliga uppsyn medan hon biter ihop och betraktar detta gröna eldhav vars svallvågor av skällande hetta sköljer över henne och hotar att dra henne med. Där står hon kvar endast ett par ögonblick, men att överhuvudtaget hålla någon slags ställning visar på en ihärdig vilja, så som den kvalmiga värmen nu svider.

När hon är tillbaka innanför porten låter hon käken slappna av och skyndar så gott hon kan uppför trapporna, ekot efter hennes steg avbildas magnetiskt, kameran fångar hennes klänning i dunklet. I lägenheten sköljer hon den skällade huden med isande vatten tills smärtan är borta och hon åter är kylig; sin egen fortsatta vinter, den enda svalkan i den varma, nu tomma lägenheten.

Nästa tre episoder förtäljs på liknande vis och slutsatser dras av den manliga rösten efter den fjärde.

Doktor Beleuin är grå i ansiktet, hans händer darrar lätt när de famnar varandra bakom hans rygg, hans knän är så svaga att hela han ser ut att kollapsa en liten bit i taget för varje steg framåt. När han slutligen når till läderfåtöljen bakom skrivbordet, faller han hop i den; och med armar ur led, benen helt skeva och ryggen felaktigt böjd, hänger han över rygg- och armstöd som en trasig marionett.

Runtom i rummet irrar hans blick, stannar upp, betraktar kort något skeende, och fortsätter vidare till nästa. I rummen bredvid, vet han helt säkert, att Traci och Chris ligger med samma stirrande ögon, samma lealösa kroppar, men vid olika upplevanden. De har många gånger tillsammans diskuterat sina gemensamma behov och hur dessa går isär, så Beleuin vet nästan exakt hur alla deras tankar ser ut.

Hans läckande blick följer Micks till en början, sedan Hannas, tillbaka till Micks, sedan moderns, åter till Micks, sedan Hannas, efter ett tag blir alla tre en och samma, och Beleuin snyftar, ännu en gång har han lyckats!

En maskin skildras ur olika vinklar, medan kvinnans röst förklarar vissa funktioner utan att gå in på mer än övergripande detaljer. Sedan matas den äldre kvinnan, endast iklädd ett ljublått skynke, in i den, och olika lampor börjar blinka. Bilder av hennes tankar och inre strukturer visas upp för åskådaren, och en genomgång av framförallt bröstet och hjärnan läggs fram som något viktigt.

Varulven:

Och så vidare, och så vidare...

Hannas mor står på platsen där alla döda ges namn, förpackade och markerade, så många i antal. Hennes klänning böljar ut över golven, sveper upp bortglömda tårar, fastnar i något som en gång varit armar och ben. Sömmarna slits mellan nu och då men tycks hålla samman trots alla olika viljor.

I bakgrunden framförs ett melankoliskt stycke, nyanserat och anpassat för just denna stund, och hon undrar om hon kommer att få uppleva den igen, och i så fall ur vilken vinkel.

Så når hon den död som hon förr känt så väl, sjunker ned på sina knän och leds vidare in, glidande längs kanaler fyllda av bortglömda ungdomliga dofter, förbi tusentals middagsbord, kastruller som skramlar, mellan varma händer mot hennes egna, genom nätverk av lekande tungor, över nyfuktade, ljusröda läppar, bort mot den ömaste nakenhet, tills hon är framme vid det slutgiltiga målet. Och allt som på senaste hänt, allt som fått henne att tvivla och ångra, är åter där, en tyst och allvarlig gestalt med huvudet omslingrat av sina egna armar.

Det här är resultatet av vad hon önskat och vad som gått i uppfyllelse, och som i sagorna har denna realiserade dröm blivit något annat, något mörkt och grumligt, för att kompensera den glättiga tonen och återskapa balansen.

Tre kvinnor och en man iklädda likadana gröna syntetiska kläder – pappersförkläden, munskydd, hårnät och plast-handskar – står kring den nakna, sovande äldre kvinnan. Delar av hennes kropp täcks av trasiga smörpapper, andra sprättas upp med kniv och undersöks noggrant. En av kvinnorna suger upp blod med en liten damsugare, medan en annan kör in stålkrokar i köttet för att hindra sårerna från att glida ihop. De talar muntert om lunchen och i bakgrunden spelas sliskig gitarr.

Parasiten:

Ett avstamp i rätt mening men fel riktning

i framställning a – b, c – d, e – f, etc.

Doktor Beleuin ser på klockan. Den är 16:15. Han bestämde sig för en timme sedan, formulerade sig, skrev ned stödord i sitt block, valde att bryta mot reglerna som utgör praxis för den här delen i hans arbete. Men vad spelar det för roll? Om inte subjektet finner sig i att delta i hans experiment, om endast kameran fångar hans väntande på att få genomföra och inte själva genomförandet, vad skall då hans utarbetade planer ha för verkan? Han behöver ju testa sina teser, ställa dem mot verkligheten, studera effekten och få resultat; om inte det resultat han önskar så i alla fall något – denna stilltje gör honom galen.

Att enbart fungera i teorin och inte få hävda sig under praktiska förhållanden ligger inte i hans natur. Så, varför dröjer det så?

Doktorn sitter bakom ett skrivbord i ett kontor medan den äldre kvinnan tar av sig på överkroppen och låter honom klämma på hennes bröst. Mannen ler när han är klar, visar med en rörelse av handen vart kvinnan skall gå och hon försvinner.

Varulven:

Av ett par trappsteg upp

Kafévistelsen blir en påträngande upplevelse, hennes händer darrar kring koppen med orört, iskallt kaffe,

medan hon försöker stänga ute alla ljud, alla intryck. Hon vet inte än hur nära hon egentligen är.

Bredvid henne vid bordet är ett par tomma stolar hennes enda sällskap, det enda sällskap hon tror att hon behöver. Och fast hon sitter helt tyst, de omålade läpparna skavs mot varandra – så hårt trycker hon ihop dem, deltar hon ändå i en dialog, frågor och svar, påståenden för henne helt likgiltiga.

Hon fortsätter där den manliga rösten slutat och leker med åskådaren genom ett kallt beräknat spel med vinkel, avstånd och skärpa. Sedan blir allt svart, en varning utfärdas av den manliga rösten.

Plasman:

Informationscentral i upplösningstillstånd,

inkompetensen ett faktum, förnekat

Samtalet har för ögonblicket tystnat, men det finns samtidigt påtagligt kvar där i rummet. Ett eko studsar fortfarande metalliskt fram och tillbaka mellan väggarna; ett isande ljud av motsatta åsikter, av aggressiv argumentation och missun-nsamma inlägg, allt sprunget ur ett passionerat förhållni-ngssätt – inte alls professionellt.

Doktor Beleuins öron är för tillfället döva, täckta av ett par kraftiga hörlurar inpluggade i hans diktafon. Han lyssnar till sin egen röst, så som den en gång varit, och försvinner tillbaka till tidigare observationer för att kunna förklara för de andra varåt och påpeka hur de bäst skall fortskrida. Att erkänna det faktum att han inte alls vet vart de är på väg har inte ens fallit honom in.

På heltäckningsmattan, vid sidan om bordet där doktorn sitter, går C fram och tillbaka framför rader av monitorer, ser då och då på någon av de förbiflimmrande sekvenserna som konstant flödar ut ur skärmarna och ger rummet en kall, ostadig vibration, medan han försöker komma på nya persp-ektiv, nya kompositioner baserade på nya bildmässiga antaganden och frågor, och möjligtvis ett nytt sätt att strukturerar upp, göra om och utforma de estetiska och innehå-lsmässiga problem, som först nyligen uppstått, till något positivt.

Den enda av dem som har lösningen, vilken kanske inte är det de andra hoppats eller ens något de kan tänkas gå med på, är Traci, som sitter helt lugn, tyst, med en rykande cigarett i sin hand och ett överfullt askfat framför sig.

Nu börjar den manliga rösten tala, samtidigt som bakgr-undsljud och en grynig bild växer fram. Rösten följer och kommenterar situationen som spelas upp i den simpelt utformade sekvensen och sedan är kvinnan vårt blickfång.

Varulven:

Byråkratisk orättvisa

Hanna blir stående med handen på handtaget, dörren öppen, vitt på glänt i alla fall, hennes känslor är stumma. Hon orkar inte ens inbilla sig förvånad över att reaktionen inte tycks komma – inte för att hon förväntat sig något, men för att det logiskt åtminstone borde ske någonting – vad som helst.

En kort stund till står hon obeslutsam kvar, försöker förgäves trycka fram om så bara en enda känsla, ett

uttryck, men nej.

”Får jag komma in?”

Hade Hanna fått välja hade hon nog ändå sagt nej. Det får hon tydligen inte:

”Gör som du vill.”

Hon vänder tvärt om, går ut och sätter sig vid bordet i köket. Cigaretten hon lämnat när det ringde på ryker ännu i askfatet där hon tillfälligt lagt den, men den är bortglömd och en ny passar bättre.

”Jag ville bara...”, avbilden har fortfarande på sig sina skor, sin ytterjacka, när hon sätter sig ned bredvid Hanna vid bordet, ser ut genom fönstret, ändrar sig, börjar så om: ”Hur är... jag ville bara... är du mycket arg? Nej, förlåt. Mick... jag vet inte... han sa...”

”Jag har inte talat med Mick på flera dagar nu. Han är säkert här någonstans, jag vet inte riktigt.”

”Hade jag vetat... jag är ledsen Hanna, men...”

Hanna suckar och reser sig upp, lägger den glödande cigaretten på diskbänken och plockar av sig sin tröja och bh.

”Jag tar en dusch.”

Autentiskt och ryckigt läggs en våldsam situation fram, detaljer förstoras av kvinnans röst och överdrivna ljudeffekter blir en naturlig del av det som följer. Episoden avslutas med en upprepning av de mest våldsamma bilderna, och några skämtsamt bittra kommentarer från kvinnan.

Varulven:

Fågelperspektiv, heterodiegetiskt

Mick sitter i badkaret, hans nakna kropp skrynkad och skrumpen, vattnet på gränsen till kallt, hans ögon öppna, irrande fram och tillbaka i skallen utan en tanke på själva rummet, på hur kamerorna surrande skiftar läge. Glänsande, blänker de små punkter av ljus över vattnets grumliga yta, över hans håriga ben som han tryckt upp mot överkroppen, där han, inträngd i ett hörn, stelt sitter trots att badkaret är stort nog för två.

Han tänker inte på Hanna, inte på någon avbild, inte på sig själv eller på någon annan. I hans huvud radas istället tusen-tals situationer upp, avskalade, abstrakta former för olika förlopp, möjligheter. Några personer behöver aldrig appliceras, det är själva uppläggen som är viktiga för honom.

Hur dessa ser ut varierar, men kan kategoriseras till fyra skilda naturer: sexuella, språkligt interaktiva, extrovert och introvert aggressiva. Han slickar sig om läpparna, tungan glider runt hans öppna mun och han grymtar till lite när luft strömmar in och ut ur den, knappt medveten, knappt medveten alls.

Kvinnan i 50-årsåldern står naken i ett vitt rum bredvid en mekanisk säng. Platsen där hennes vänstra bröst en gång suttit markeras nu endast av ett fult ärr, hennes ansikte tomt, hållningen bruten. Någon som inte syns säger någonting till henne och hon ler känslolöst mot denne.

Plasman:

Den revolutionerande ställningen

– parasiten tar och... ger?

En fråga kring denna period som ofta ställs är hur Mick och Hanna kunde tillåta utomstående inkräkta i en

så skör och avgörande fas i deras liv. Hur kunde de låta allmänheten ta del av den sorg och den vrede som uppstått mellan de båda? Och hur kunde Hannas mor, oavsett vinklig, tillåta sig framställas i så dålig dager? Svaret är inte lika komplext som många önskat och heller inte särskilt upplysande.

I en sammanställning av intervjuer med de båda framgår tydligt att det blev som det blev, delvis på grund av att de var skriftligt bundna att tillåta det utomstående deltagandet (även om, med tanke på allvaret i situationen, inga rättsliga åtgärder bör ha tagits ifall de sagt ifrån) och delvis att de tre, precis som när gästerna i talkshows talar fritt med främmande män-niskor om det mest privata inför miljontals tittare, valt att låta situationen kontrolleras av utomstående auktoritära personer för att saker och ting inte skulle tillåtas gå över styr.

En annan bidragande faktor som av de flesta officiella artiklar och analyser, på grund utav frågans känsliga natur, inte togs in som en del i beräkningen var det faktum att människan i grund och botten är en äregirig varelse och att det fullt möjligt var så att situationen tilläts utnyttjas av allmän-hetens voyeuristiska tendens, trots sin privata natur, därför att den var så osannolik att den nästan garanterat var något som skulle minnas och talas om i årtionden att komma.

Denna sista faktor har dock aldrig av Hanna eller Mick bekräftats, istället uttalar sig Hanna på följande vis i intervjuer där hon tillfrågas om ämnet:

Ur intervju med Hanna

Av Nickolas Rosencrantz, Se & Hör:

”Visst kändes det konstigt att bli filmad när man var så ledsen, men det tittarna måste förstå är att kamerorna utgjorde en del av min vardag (...) ifall de var där eller ej spelade ingen roll för min del, jag märkte dem ändå inte. (...) Dess-utom så visade FAE sitt fulla stöd och var där som en stöttepelare jag inte skulle ha klarat mig utan. Hade vi avbrutit inspelningen just där hade nog inte situationen blivit ett dugg bättre.”

Den äldre kvinnan som låtit sina bröst klämmas på gråter och skrattar medan hon talar med den andra, yngre kvinnan, vars röst vi lärt oss känna igen. Sedan försvinner även hon.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Daniel Asklöf med Poeter.se id #22565 innehar upphovsrätten